

บทที่ 6

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้เริ่มการวิจัยตั้งแต่ 1 มิถุนายน พ.ศ.2544 ถึงวันที่ 30 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2545 รวมระยะเวลา 9 เดือน ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ข้อมูลผู้ป่วย

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลจำนวนผู้ป่วยทั้งหมดแบ่งตามช่วงอายุและเพศ

ช่วงอายุ(ปี)	เพศชาย	เพศหญิง	รวม
อายุ11-15	1	2	3
อายุ16-20	11	21	32
อายุ21-25	5	31	36
อายุ26-30	0	6	6
อายุ31-35	0	3	3
อายุ36-40	0	0	0
อายุ41-45	0	1	1
รวม	17	64	81

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลจำนวนผู้ป่วยทั้งหมดโดยแบ่งตามประวัติการได้รับยา

ประวัติยาที่ได้รับ	จำนวนผู้ป่วย
ไม่เคยได้รับยา	35
เคยได้ยาชนิดทา	21
เคยได้ยาชนิดกินร่วมกับทา	25

ตารางที่ 3 แสดงข้อมูลจำนวนผู้ป่วยทั้งหมดโดยแบ่งตามความรุนแรงของโรคโดยวิธี Leed grading technique

ความรุนแรงของโรค	จำนวนผู้ป่วย
ระดับที่ 0	0
ระดับที่ 1	1
ระดับที่ 2	7
ระดับที่ 3	15
ระดับที่ 4	14
ระดับที่ 5	12
ระดับที่ 6	12
ระดับที่ 7	13
ระดับที่ 8	6
ระดับที่ 9	1
ระดับที่ 10	0

จากตารางที่ 1, 2 และ 3 มีผู้ป่วยเข้าร่วมทำการวิจัยทั้งหมด 81 คน

- ช่วงอายุ 13-41 ปี โดยกลุ่มอายุที่มีจำนวนมากที่สุดคือ 21 ปี
- เป็นผู้ป่วยเพศชาย 17 คน คิดเป็น 20.99% เพศหญิง 64 คน คิดเป็น 79.01%
- แบ่งเป็นผู้ป่วยที่ไม่เคยได้รับการรักษามาก่อน 35คน คิดเป็น 43.2%, ผู้ป่วยที่เคยได้รับการรักษามาก่อน 46 คน คิดเป็น 56.8% โดยแบ่งเป็นผู้ป่วยที่เคยได้รับการรักษาโดยใช้ยาทาภายนอก 21 คน คิดเป็น 25.9% และผู้ป่วยที่รับยากินร่วมกับยาทาภายนอก 25 คน คิดเป็น 30.9%
- เป็นผู้ป่วยระดับความรุนแรงน้อย(1-3) 23 คน, ระดับความรุนแรงปานกลาง (4-7) 51 คน และระดับความรุนแรงมาก(8-10) 7 คน

ตารางที่ 4 แสดงข้อมูลจำนวนผู้ป่วยที่เพาะได้เชื้อ *P.acnes* แบ่งตามช่วงอายุและเพศ

ช่วงอายุ(ปี)	เพศชาย	เพศหญิง	รวม
อายุ16-20	9	16	25
อายุ21-25	5	26	31
อายุ26-30	0	5	5
อายุ31-35	1	2	3
อายุ36-40	0	0	0
อายุ41-45	0	1	1
รวม	15	50	65

ตารางที่ 5 แสดงข้อมูลจำนวนผู้ป่วยที่เพาะได้เชื้อ *P. acnes* โดยแบ่งตามประวัติการได้รับยา

ประวัติยาที่ได้รับ	จำนวนผู้ป่วย
ไม่เคยได้รับยา	29
เคยได้ยาชนิดทา	18
เคยได้ยาชนิดกิน ร่วมกับทา	18

ตารางที่ 6 แสดงข้อมูลจำนวนผู้ป่วยทั้งหมดโดยแบ่งตามความรุนแรงของโรคโดยวิธี Leed grading technique

ความรุนแรงของโรค	จำนวนผู้ป่วย
ระดับที่ 0	0
ระดับที่ 1	1
ระดับที่ 2	7
ระดับที่ 3	13
ระดับที่ 4	10
ระดับที่ 5	9
ระดับที่ 6	9
ระดับที่ 7	10
ระดับที่ 8	5
ระดับที่ 9	1
ระดับที่ 10	0

จากตารางที่ 4, 5 และ 6

- สามารถเพาะได้เชื้อ *P. acnes* จากผู้ป่วย 65 คน
- ช่วงอายุ 15-41 ปี โดยกลุ่มอายุที่มีจำนวนมากที่สุดคือ 20-25 ปี
- เป็นผู้ป่วยเพศชาย 15 คน คิดเป็น 23.1% เพศหญิง 60 คน คิดเป็น 76.9%
- แบ่งเป็นผู้ป่วยที่ไม่เคยได้รับการรักษามาก่อน 29 คน คิดเป็น 44.6% , ผู้ป่วยที่เคยได้รับการรักษามาก่อน 36 คน คิดเป็น 55.4% โดยแบ่งเป็น ผู้ป่วยที่เคยได้รับการรักษาโดยใช้ยาทาภายนอก 18 คน คิดเป็น 27.7% และผู้ป่วยที่รับยากินร่วมกับยาทาภายนอก 18 คน คิดเป็น 27.7%
- เป็นผู้ป่วยระดับความรุนแรงน้อย(1-3) 20 คน, ระดับความรุนแรงปานกลาง (4-7) 38 คน และระดับความรุนแรงมาก(8-10) 6 คน

2. ผลการเพาะเชื้อ

ตารางที่ 7 สรุปผลเชื้อที่เพาะขึ้น

เชื้อ	จำนวน (ราย)	เปอร์เซ็นต์
<i>P. acnes</i>	47	58.02
<i>P. acnes</i> + <i>P. granulosum</i>	2	2.47
<i>P. acnes</i> + <i>Staphylococcus</i>	16	19.75
<i>Staphylococcus</i>	3	3.7
<i>P. granulosum</i>	1	1.23
เชื้อปนเปื้อน	4	4.94
เพาะเชื้อไม่ขึ้น	8	9.88

จากตารางที่ 7 ชื่อที่เพาะขึ้น แบ่งได้เป็นเชื้อ *P. acnes* อย่างเดียวจำนวน 47 ราย, เชื้อ *P. acnes* ร่วมกับ *P. granulosum* 2 ราย, เชื้อ *P. acnes* ร่วมกับเชื้อ *Staphylococcus* 16 ราย, เชื้อ *Staphylococcus* อย่างเดียว 3 ราย, เชื้อ *P. granulosum* อย่างเดียว 1 ราย, เพาะเชื้อขึ้นได้เชื้อหลายชนิดไม่สามารถแยกเชื้อได้ 4 ราย, เพาะไม่ขึ้นเชื้อ 8 ราย

3. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ป่วยกับเชื้อที่เพาะได้

ตารางที่ 8 แสดงเปรียบเทียบความรุนแรงของสิวกับเชื้อที่พบ

ความรุนแรงของสิว*	จำนวน	เพาะเชื้อขึ้น	<i>P. acne</i>	<i>P. acne+</i> <i>P. granulosum</i>	<i>P. acne+</i> <i>Stap.</i>	<i>P. granulosum</i>	<i>Stap.</i>	เชื้อปนเปื้อน
0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	1	0	1	0	0	0	0	0
2	7	0	6	0	1	0	0	0
3	15	0	8	0	5	0	1	1
4	14	2	8	0	2	0	1	0
5	12	2	5	2	4	0	0	0
6	11	1	4	0	4	1	0	0
7	13	2	8	0	0	0	1	0
8	6	1	5	0	0	0	0	2
9	1	0	1	0	0	0	0	1
10	0	0	0	0	0	0	0	0

*แบ่งความรุนแรง ตาม Leeds Grading Technique

จากตารางที่ 8 แสดงเปรียบเทียบอาการทางคลินิกกับเชื้อที่พบ โดยความรุนแรงของโรคระดับ 0 คือไม่เป็นสิว ระดับความรุนแรง 1-3 คือเป็นสิवरุนแรง, ระดับความรุนแรง 4-7 คือเป็นสิवरุนแรงปานกลาง ระดับ 8-10 คือเป็นสิवरุนแรงมาก จากการทดลอง

- สามารถพบ เชื้อ *P. acnes* อย่างเดียวตั้งแต่ความรุนแรงของสิวะระดับที่ 1 ถึงระดับที่ 9 โดยไม่มีความสัมพันธ์กับความรุนแรงของสิวะ ซึ่งอาจเป็นการยืนยันอีกอย่างหนึ่งว่า เชื้อ *P. acnes* เป็นสาเหตุหนึ่งของการเกิดสิวะ เนื่องจากพบเชื้อได้ตั้งแต่ความรุนแรงน้อยถึงความรุนแรงมาก
- พบเชื้อ *P. acnes* ร่วมกับเชื้ออื่นในช่วงระดับความรุนแรง 2-6 โดยไม่มีความสัมพันธ์กับความรุนแรง

ตารางที่ 9 แสดงความสัมพันธ์ของเชื้อที่เพาะได้กับช่วงอายุ

ช่วงอายุ	จำนวนผู้ป่วย	เชื้อที่เพาะได้						
		ไม่มีเชื้อขึ้น	<i>P. acnes</i>	<i>P. acnes</i> + <i>P. granulosum</i>	<i>P. acnes</i> + <i>Staphylococcus</i>	<i>P. granulosum</i>	<i>Staphylococcus</i>	เชื้อปนเปื้อน
15-20	3	1	2	0	0	0	0	0
21-25	32	1	17	0	7	1	3	3
26-30	36	5	24	2	5	0	0	0
31-35	6	0	3	0	2	0	0	1
36-40	3	1	1	0	1	0	0	0
41-45	1	0	0	0	1	0	0	0

จากตารางที่ 9 พบว่าผู้ป่วยส่วนใหญ่อยูในช่วงอายุ 21-30 ปี โดยพบว่า

- สามารถพบเชื้อ *P. acnes* ได้ในทุกช่วงอายุซึ่งแสดงว่าเชื้อ *P. acnes* สามารถพบได้ในผู้ป่วยผิวโดยไม่สัมพันธ์กับช่วงอายุ
- พบเชื้อ *P. acnes* ร่วมกับเชื้ออื่นเกือบทุกช่วงอายุโดยไม่มีความสัมพันธ์กับความรุนแรง

ตารางที่ 10 แสดงความสัมพันธ์ของเชื้อที่เพาะได้กับเพศของผู้ป่วย

เพศ	จำนวนผู้ป่วย	เชื้อที่เพาะได้						
		ไม่มีเชื้อขึ้น	<i>P. acnes</i>	<i>P. acnes</i> + <i>P. granulosum</i>	<i>P. acnes</i> + <i>Staphylococcus</i>	<i>P. granulosum</i>	<i>Staphylococcus</i>	เชื้อปนเปื้อน
ชาย	17	2	8	1	5	0	1	0
หญิง	64	6	39	1	11	1	1	4

จากตารางที่ 10 พบว่าผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยพบว่า

- สามารถพบเชื้อ *P. acnes* ได้ทั้ง 2 เพศ ซึ่งแสดงว่าเชื้อ *P. acnes* สามารถพบได้ในผู้ป่วยผิวโดยไม่สัมพันธ์กับเพศ

ตารางที่ 11 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการรักษาที่เคยได้รับกับเชื้อที่เพาะได้

การรักษา ที่เคยได้	จำนวน ผู้ป่วย	เชื้อที่เพาะได้						เชื้อ ปนเปื้อน
		ไม่มีเชื้อ ขึ้น	<i>P. acnes</i>	<i>P. acnes</i> +	<i>P. acnes</i> +	<i>P. granul</i> osum	<i>Staphylo</i> <i>coccus</i>	
ไม่เคย รักษา	35	5	20	2	7	0	0	1
เคยได้ยา ทาอย่าง เดียว	21	0	13	0	5	0	1	2
เคยได้ยา กิน ร่วมกับยา ทา	25	3	14	0	4	1	2	1

จากตารางที่ 11 พบว่า

- สามารถพบเชื้อ *P. acnes* ได้ในผู้ป่วยทั้ง 3 กลุ่ม ซึ่งแสดงว่าเชื้อ *P. acnes* สามารถพบได้
ในผู้ป่วยผิวโดยไม่สัมพันธ์กับประวัติการรักษา

4. การทดสอบความไวของเชื้อ และการดื้อยา

เมื่อนำเชื้อที่ได้มาทำการตรวจสอบค่าความไวของเชื้อ *P. acnes* ต่อยาปฏิชีวนะ 5 ชนิด
คือ คลินดามัยซิน, อิริทโรรมัยซิน, ดอกซีซัยคลิน, เตตราซัยคลิน และมิโนซัยคลิน โดยใช้วิธี E test
ซึ่งวัดได้ค่าความเข้มข้นของยาต่ำสุดที่สามารถยับยั้งเชื้อได้ซึ่งข้อมูล และแผนภาพจากการทดลอง
ได้แสดงไว้ในภาคผนวก ซึ่งสามารถสรุปผลได้ดังนี้

ตารางที่ 12 สรุปผลค่า MIC ของยาปฏิชีวนะทั้ง 5 ชนิด

ยา	ช่วงความเข้มข้นยา ต่ำสุดที่สามารถยับยั้ง เชื้อได้	MIC50 (มคก./มล.)	MIC90 (มคก./มล.)
คลินดามัยซิน	≤ 0.016 ถึง ≥ 256	0.064	0.38
อีริทโรมัยซิน	≤ 0.016 ถึง ≥ 256	0.023	0.038
ดอกซีซัยคลิน	0.032 ถึง 0.75	0.064	0.094
เตตราซัยคลิน	0.023 ถึง 0.75	0.064	0.175
มิโนซัยคลิน	≤ 0.016 ถึง 0.19	0.016	0.032

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนผู้ป่วยที่พบเชื้อ *P. acnes* ติดต่อยา

ยา	จำนวนผู้ป่วยที่พบเชื้อ <i>P. acnes</i> ติดต่อยา	ค่า MIC ที่เชื้อติดต่อยา (มคก./มล.)
คลินดามัยซิน	2	1.5, 256, 256 และ 256
อีริทโรมัยซิน	2	256, 256, 256 และ 256
ดอกซีซัยคลิน	0	-
เตตราซัยคลิน	0	-
มิโนซัยคลิน	0	-

จากตารางที่ 12 และตารางที่ 13 ได้ผลดังนี้

ยาคลินดามัยซิน

- ค่าความเข้มข้นของยาต่ำสุดที่ยับยั้งเชื้อได้อยู่ในช่วง คือระหว่าง ≤ 0.016 ถึง ≥ 256 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร
- ค่าความเข้มข้นของยาต่ำสุดที่สามารถยับยั้งเชื้อได้จำนวน 50% ของเชื้อที่ได้ทั้งหมด คือ 0.064 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร
- ค่าความเข้มข้นของยาต่ำสุดที่สามารถยับยั้งเชื้อได้จำนวน 90% ของเชื้อที่ได้ทั้งหมด คือ 0.38 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร
- พบเชื้อจากผู้ป่วย 4 คนคือยา คิดเป็น 6.15% (ข้อมูลสำหรับเกณฑ์การตัดสินใจการติดต่อยาได้อภิปรายไว้ในบทที่ 7)

ยาอิริทโรรมัยซิน

- ค่าความเข้มข้นของยาต่ำสุดที่ยับยั้งเชื้อได้อยู่ในช่วง คือ ระหว่าง ≤ 0.016 ถึง ≥ 256 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร
- ค่าความเข้มข้นของยาต่ำสุดที่สามารถยับยั้งเชื้อได้ 50% ของเชื้อที่ได้ทั้งหมดคือ 0.023 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร
- ค่าความเข้มข้นของยาต่ำสุดที่สามารถยับยั้งเชื้อได้ 90% ของเชื้อที่ได้ทั้งหมดคือ 0.038 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร
- พบเชื้อจากผู้ป่วย 4 คนคือยา คิดเป็น 6.15% (ข้อมูลสำหรับเกณฑ์การตัดสินใจการต่อยาได้ อภิปรายไว้ในบทที่ 7)

ยาดอกซีซัยคลิน

- ค่าความเข้มข้นของยาต่ำสุดที่สามารถยับยั้งเชื้อได้อยู่ในช่วง 0.032-0.75 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร
- ค่าความเข้มข้นของยาต่ำสุดที่สามารถยับยั้งเชื้อได้ 50% ของเชื้อที่ได้ทั้งหมดคือ 0.064 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร
- ค่าความเข้มข้นของยาต่ำสุดที่สามารถยับยั้งเชื้อได้ 90% ของเชื้อที่ได้ทั้งหมดคือ 0.094 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร
- ไม่พบผู้ป่วยคือยา

ยาเตตราซัยคลิน

- ค่าความเข้มข้นของยาต่ำสุดที่สามารถยับยั้งเชื้อได้อยู่ในช่วง 0.023-0.75 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร
- ค่าความเข้มข้นของยาต่ำสุดที่สามารถยับยั้งเชื้อได้ 50% ของเชื้อที่ได้ทั้งหมดคือ 0.064 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร
- ค่าความเข้มข้นของยาต่ำสุดที่สามารถยับยั้งเชื้อได้ 90% ของเชื้อที่ได้ทั้งหมดคือ 0.175 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร
- ไม่พบผู้ป่วยคือยา

มิโนซัยคลิน

- ค่าความเข้มข้นของยาต่ำสุดที่สามารถยับยั้งเชื้อได้อยู่ในช่วง $\leq 0.016-0.19$ ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร
- ค่าความเข้มข้นของยาต่ำสุดที่สามารถยับยั้งเชื้อได้ 50% ของเชื้อที่ได้ทั้งหมดคือ 0.016 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร
- ค่าความเข้มข้นของยาต่ำสุดที่สามารถยับยั้งเชื้อได้ 90% ของเชื้อที่ได้ทั้งหมดคือ 0.032 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร
- ไม่พบผู้ป่วยดื้อยา

5. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ป่วยกับการดื้อยา

ตารางที่ 14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความรุนแรงของสิวกกับการตอบสนองของเชื้อ *P. acnes*

ต่อยาปฏิชีวนะ

ระดับความรุนแรง	จำนวน (คน)	การตอบสนองของเชื้อ
0	0	
1	1	ไม่พบเชื้อ <i>P. acnes</i> จากผู้ป่วยดื้อต่อยา
2	7	ไม่พบเชื้อ <i>P. acnes</i> จากผู้ป่วยดื้อต่อยา
3	13	พบเชื้อ <i>P. Acnes</i> จากผู้ป่วย 1 คน ดื้อต่อยาคลินดามัยซิน และ อิริทโรรมัยซิน
4	10	ไม่พบเชื้อ <i>P. acnes</i> จากผู้ป่วยดื้อต่อยา
5	9	ไม่พบเชื้อ <i>P. acnes</i> จากผู้ป่วยดื้อต่อยา
6	9	ไม่พบเชื้อ <i>P. acnes</i> จากผู้ป่วยดื้อต่อยา
7	10	ไม่พบเชื้อ <i>P. acnes</i> จากผู้ป่วยดื้อต่อยา
8	5	พบเชื้อ <i>P. Acnes</i> จากผู้ป่วย 2 คน ดื้อต่อยาคลินดามัยซิน และ อิริทโรรมัยซิน
9	1	พบเชื้อ <i>P. Acnes</i> จากผู้ป่วย 1 คน ดื้อต่อยาคลินดามัยซิน และ อิริทโรรมัยซิน
10	0	

จากตารางที่ 14 พบเชื้อ *P. acnes* จากผู้ป่วย 4 คน ติดต่อยาคลินดามัยซิน และอีริทโรมัยซิน โดย

- พบผู้ป่วย 1 คน จาก 13 คน ของผู้ป่วยที่มีความรุนแรงของโรคระดับ 3 (รุนแรงน้อย)
- พบผู้ป่วย 2 คน จาก 5 คน ของผู้ป่วยที่มีความรุนแรงของโรคระดับ 8 (รุนแรงมาก)
- พบผู้ป่วย 1 คน จาก 1 คน ของผู้ป่วยที่มีความรุนแรงของโรคระดับ 9 (รุนแรงมาก)
- จากผลที่ได้สังเกตเห็นว่าแนวโน้มพบเชื้อติดต่อยาจากผู้ป่วยที่อาการรุนแรงมาก มากกว่าอาการรุนแรงน้อย

ตารางที่ 15 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการติดต่อยาของเชื้อ *P.acnes* กับช่วงอายุ

ช่วงอายุ	จำนวนผู้ป่วยที่เพาะ <i>P.acnes</i>	การติดต่อยาของเชื้อ <i>P.acnes</i>
15-20	25	พบเชื้อ <i>P. acnes</i> จากผู้ป่วย 1 คน ติดต่อยาคลินดามัยซิน และอีริทโรมัยซิน
21-25	31	พบเชื้อ <i>P. acnes</i> จากผู้ป่วย 3 คน ติดต่อยาคลินดามัยซิน และอีริทโรมัยซิน
26-30	5	ไม่พบเชื้อ <i>P. acnes</i> จากผู้ป่วยติดต่อยา
31-35	3	ไม่พบเชื้อ <i>P. acnes</i> จากผู้ป่วยติดต่อยา
36-40	0	ไม่พบเชื้อ <i>P. acnes</i> จากผู้ป่วยติดต่อยา
41-45	1	ไม่พบเชื้อ <i>P. acnes</i> จากผู้ป่วยติดต่อยา

จากตารางที่ 15

- พบเชื้อ *P. acnes* จากผู้ป่วย 1 คน จาก 25 คน ในช่วงอายุ 15-20 ปี ติดต่อยาคลินดามัยซิน และอีริทโรมัยซินคิดเป็น 4%
- พบเชื้อ *P. acnes* จากผู้ป่วย 3 คน จาก 31 คน ในช่วงอายุ 21-25 ปี ติดต่อยาคลินดามัยซิน และอีริทโรมัยซินคิดเป็น 9.68%
- การสังเกตจากตารางที่ 11 จะเห็นว่าพบเชื้อติดต่อยาในช่วงอายุน้อย

ตารางที่ 16 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการติดต่อยาของเชื้อ *P.acnes* กับเพศของผู้ป่วยผิว

เพศ	จำนวนผู้ป่วยที่เพาะ <i>P.acnes</i>	การดื้อยาของเชื้อ <i>P.acnes</i>
ชาย	15	พบเชื้อ <i>P. acnes</i> จากผู้ป่วย 1 คน ดื้อต่อยาคลินดามัยซิน และอิริทโรมัยซิน
หญิง	60	พบเชื้อ <i>P. acnes</i> จากผู้ป่วย 3 คน ดื้อต่อยาคลินดามัยซิน และอิริทโรมัยซิน

จากตารางที่ 16

- พบเชื้อ *P. acnes* จากผู้ป่วยชาย 1 คน จาก 15 คน ดื้อต่อยาคลินดามัยซิน และอิริทโรมัยซินคิดเป็น 6.67%
- พบเชื้อ *P. acnes* จากผู้ป่วยหญิง 3 คน จาก 60 คน ดื้อต่อยาคลินดามัยซิน และอิริทโรมัยซินคิดเป็น 6.67%
- พบว่าเชื้อ *P. acnes* ดื้อต่อยาทั้งในกลุ่มผู้ป่วยชายและผู้ป่วยหญิงเท่ากัน

ตารางที่ 17 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการดื้อยาของเชื้อ *P. acnes* กับการรักษาที่เคยได้รับ

ประวัติ การได้รับ ยา	จำนวนผู้ป่วยที่เพาะ <i>P.acnes</i>	การดื้อยาของเชื้อ <i>P.acnes</i>
ไม่เคย ได้รับยา	29	ไม่พบเชื้อ <i>P. acnes</i> จากผู้ป่วยดื้อต่อยา
เคยได้รับ ยาทา	18	พบเชื้อ <i>P. acnes</i> จากผู้ป่วย 2 คน ดื้อต่อยาคลินดามัยซิน และอิริทโรมัยซิน
เคยได้รับ ยากิน	18	พบเชื้อ <i>P. acnes</i> จากผู้ป่วย 2 คน ดื้อต่อยาคลินดามัยซิน และอิริทโรมัยซิน

จากตารางที่ 17

- ไม่พบเชื้อ *P. acnes* ดื้อต่อยาในกลุ่มผู้ป่วยที่ไม่เคยได้รับยามาก่อน
- พบเชื้อ *P. acnes* ดื้อต่อยาคลินดามัยซิน และยาอิริทโรมัยซินจากผู้ป่วย 2 คน ในกลุ่มที่เคยได้รับยาทาอย่างเดียวเท่ากับในกลุ่มที่เคยได้รับยากินร่วมกับยาทาคิดเป็น 11.11%

- จากผลที่ได้จะเห็นว่ามีแนวโน้มพบเชื้อ *P. acnes* ติดต่อยาผู้ป่วยในกลุ่มผู้ป่วยที่เคยได้รับยามาก่อน

6. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ป่วยกับค่า MIC

ตารางที่ 18 แสดงค่า MIC90 โดยแบ่งตามการรักษาที่เคยได้รับมา-

การรักษาที่เคยได้รับ	จำนวนผู้ป่วย	คลินดามัยซิน	อิริทโรรมัยซิน	ดอกซีซัยคลิน	เตตราซัยคลิน	มิโนซัยคลิน
ไม่เคยได้รับการรักษา	29	0.38	0.032	0.094	0.094	0.023
ยาทาภายนอก	18	77.006	76.8875	0.2158	0.352	0.0599
ยากิน+ยาทาภายนอก	18	0.716	76.8224	0.094	0.1625	0.0257

ตารางที่ 19 ตารางแสดงการประมวลผลทางสถิติเพื่อเปรียบเทียบค่า MIC ของยาชนิดต่างๆ กับประวัติการได้ยา

	คลินดามัยซิน	อิริทโรรมัยซิน	ดอกซีซัยคลิน	เตตราซัยคลิน	มิโนซัยคลิน
<i>p</i> -value*	.870	.302	.488	.760	.339

*คำนวณโดยKruskal-Wallis test

จากตารางที่ 18 เปรียบค่า MIC90 โดยแบ่งตามกลุ่มการรักษา พบว่า MIC90 ของกลุ่มที่ใช้ยาทาภายนอกอย่างเดียวมีค่ามากกว่ากลุ่มที่ได้ยารับประทานร่วมกับยาทาภายนอก และมากกว่ากลุ่มที่ไม่เคยได้รับการรักษามาก่อนซึ่งอาจบ่งบอกว่า การใช้ยาปฏิชีวนะชนิดทาภายนอกซึ่งเชื่อมสัมผัสกับยาโดยตรงและอาจมีความเข้มข้นของยาไม่สม่ำเสมอซึ่งอาจส่งผลให้มีแนวโน้มของการทนต่อยาของเชื้อมากขึ้นจึงได้นำข้อมูลที่มีอยู่ทำการวิเคราะห์ทางสถิติ

เนื่องจากข้อมูลค่า MIC ของยาชนิดต่างๆพบว่า มีการกระจายของข้อมูลไม่ปกติ และการแบ่งผู้ป่วยตามการรับการรักษาถือว่าผู้ป่วยแต่ละคนไม่เกี่ยวเนื่องกันดังนั้นวิธีทางสถิติที่ใช้ คือ

การสุดล-วาลลล-ดงได้แสดงไว้ในตารางที่ 19 ซึ่งพบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของค่า MIC ที่แบ่งตามการรักษา

อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่ค่า MIC90 ของผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาด้วยยาทาภายนอกมาก่อน ถ้าใช้เกณฑ์การตัดสินการดี้อย่าที่กล่าวไว้ข้างต้นจะพบว่าค่า MIC90 ของยาคลินดามัยซินในผู้ป่วยที่ได้รับยาทาภายนอกมาก่อนมีค่าสูงกว่ากลุ่มผู้ป่วยที่ไม่เคยได้รับยาและกลุ่มผู้ป่วยที่เคยได้รับยากินร่วมกับยาทาภายนอกอย่างมีนัยสำคัญทางคลินิก รวมทั้งค่า MIC90 ของยาอิริทโรมัยซินในกลุ่มที่ได้รับยาทาภายนอกอย่างเดียวและยากินร่วมกับยาทาภายนอกมีค่าสูงกว่า MIC90 ในกลุ่มที่ไม่เคยได้รับการรักษาอย่างมีนัยสำคัญทางคลินิก

ตารางที่ 20 แสดงค่า MIC90 ของยาปฏิชีวนะ โดยแบ่งตามเพศ

เพศ	จำนวนผู้ป่วย	คลินดามัยซิน	อิริทโรมัยซิน	ดอกซีซัยคลิน	เตตราซัยคลิน	มิโนซัยคลิน
ชาย	15	153.752	153.628	0.094	0.1876	0.0243
หญิง	60	0.38	0.032	0.094	0.125	0.032

ตารางที่ 21 แสดงค่าการวิเคราะห์ผลทางสถิติของ MIC ของยาปฏิชีวนะต่างๆเปรียบเทียบระหว่างเพศ

	คลินดามัยซิน	อิริทโรมัยซิน	ดอกซีซัยคลิน	เตตราซัยคลิน	มิโนซัยคลิน
p-value*	.102	.557	.442	.891	.495

*คำนวณโดยKruskal-Wallis test

จากตารางที่ 20 แสดงค่า MIC90 โดยแบ่งตามเพศไม่พบความแตกต่างที่ชัดเจนของยาเตตราซัยคลิน, ดอกซีซัยคลิน และมิโนซัยคลิน แต่พบความแตกต่างอย่างมากของยาคลินดามัยซิน และอิริทโรมัยซิน ระหว่างเพศชายและหญิง อาจเนื่องมาจากจำนวนประชากรเพศชายน้อยกว่าเพศหญิงมาก ซึ่งจากตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์ทางสถิติของค่า MIC เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 22 แสดงค่า MIC90 โดยแบ่งตามช่วงอายุ

ช่วงอายุ	จำนวนผู้ป่วย	คลินดามัยซิน	อีริทโรรมัยซิน	ดอกซีซัยคลิน	เตตราซัยคลิน	มิโนซัยคลิน
15-20	25	0.328	0.032	0.094	0.094	0.023
21-25	31	0.5	0.125	0.094	0.25	0.032
26-30	5	0.572	0.041	0.082	0.2	0.0284
31-35	3	204.876	204.8046	0.064	0.094	0.023
36-40	0	0	0	0	0	0
41-45	1	0.38	0.38	0.047	0.064	0.016

ตารางที่ 23 แสดงข้อมูลการวิเคราะห์ทางสถิติเปรียบเทียบค่า MIC โดยแบ่งตามช่วงอายุ

	คลินดามัยซิน	อีริทโรรมัยซิน	ดอกซีซัยคลิน	เตตราซัยคลิน	มิโนซัยคลิน
p-value*	.315	.751	.828	.129	.579

*คำนวณโดยKruskal-Wallis test

จากตารางที่ 22 แสดงค่า MIC90 โดยแบ่งตามกลุ่มอายุ ไม่พบความแตกต่างที่ชัดเจนในกลุ่มอายุต่างๆ ยกเว้น ยาคลินดามัยซิน และอีริทโรรมัยซินในกลุ่มอายุ 31-35 ปี อาจเนื่องมาจากจำนวนประชากรในกลุ่มนี้น้อย คือมีเพียง 3 คน แต่ 1 ในนี้มีค่า MIC สูง จึงทำให้มีความคลาดเคลื่อนของค่า MIC90 ซึ่งจากตารางที่ 23 การวิเคราะห์ทางสถิติสามารถยืนยันความไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 24 แสดงค่า MIC90 โดยแบ่งตามความรุนแรงของลิ่ว

ความรุนแรง	จำนวนผู้ป่วย	คลินดามัยซิน	อีริทโรรมัยซิน	ดอกซีซัยคลิน	เตตราซัยคลิน	มิโนซัยคลิน
น้อย	21	0.38	0.032	0.094	0.025	0.032
ปานกลาง	38	0.289	0.032	0.094	0.1033	0.023
มาก	16	128.75	256	0.094	0.1095	0.0275

ตารางที่ 25 ตารางแสดงข้อมูลวิเคราะห์ทางสถิติ เปรียบเทียบค่า MIC ของยาโดยแบ่งตามความรุนแรงของสิว

	คลินดามัยซิน	อิริทโรรมัยซิน	ดอกซีซัยคลิน	เตตราซัยคลิน	มิโนซัยคลิน
<i>p</i> -value*	0.094	0.041	.629	.157	.316

*คำนวณโดยKruskal-Wallis test

ตารางที่ 26 ตารางแสดงการวิเคราะห์ผลค่า MIC ของยาอิริทโรรมัยซินโดยเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มผู้ป่วยสิวที่มีอาการรุนแรงน้อยกับกลุ่มผู้ป่วยสิวที่มีอาการรุนแรงมาก

	อิริทโรรมัยซิน
<i>p</i> -value*	.036

*คำนวณโดยMann-Whitney U test

ตารางที่ 27 ตารางแสดงการวิเคราะห์ผลค่า MIC ของยาอิริทโรรมัยซินโดยเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มผู้ป่วยสิวที่มีอาการรุนแรงปานกลางกับกลุ่มผู้ป่วยสิวที่มีอาการรุนแรงมาก

	อิริทโรรมัยซิน
<i>p</i> -value*	.025

*คำนวณโดยMann-Whitney U test

ตารางที่ 28 ตารางแสดงการวิเคราะห์ผลค่า MIC ของยาอิริทโรรมัยซินโดยเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มผู้ป่วยสิวที่มีอาการรุนแรงปานกลางกับกลุ่มผู้ป่วยสิวที่มีอาการรุนแรงน้อย

	อิริทโรรมัยซิน
<i>p</i> -value*	.426

*คำนวณโดยMann-Whitney U test

จากตารางที่ 24 แสดงค่า MIC₉₀ โดยแบ่งตามความรุนแรงของอาการทางคลินิกพบว่าค่า MIC₉₀ ของคลินดามัยซิน และอิริทโรรมัยซินมีค่าสูงอย่างชัดเจนในกลุ่มผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรง อาจแสดงว่าเชื้อ *P. acnes* ที่ได้จากผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรงมีแนวโน้มในการตอบสนองต่อยาค่าต่ำกว่ากลุ่มผู้ป่วยที่มีความรุนแรงน้อย

จากตารางที่ 25 การวิเคราะห์ทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของค่า MIC ของยาอิริทโรรมัยซินระหว่างกลุ่มความรุนแรงของสิวทั้ง 3 ระดับอย่างน้อย 1 คู่ แต่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของยาอื่น ถึงแม้ว่าเมื่อดูจากตารางที่ 24 ค่า MIC₉₀ ของยาคลินดามัยซินของกลุ่มผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรงมากมีค่ามากกว่ากลุ่มที่มีอาการรุนแรงน้อยและปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางคลินิก

จากตารางที่ 26, 27 และ 28 พบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของยาอิริโทรมัยซินระหว่างกลุ่มที่มีอาการรุนแรงน้อยกับกลุ่มที่มีอาการรุนแรงมาก และกลุ่มที่มีอาการรุนแรงปานกลางกับกลุ่มที่มีอาการรุนแรงมาก แต่ไม่พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มที่มีอาการรุนแรงน้อยกับกลุ่มที่มีอาการรุนแรงปานกลาง